

iskra

Letnik III.

Novo mesto, dne 16, X. 1939.

Štev. 5.

ALI ŠE VEŠ ?

Kaj? Poslušaj! Sobota je. Iz tovarne se usujejo delavci. Vsi so trudni in izmučeni. Iz oči jim bereš, kako jim je delo izpilo moči in kako hrepene po počitku po miru. Kreneš za njimi. Postali so glasnejši, pred hišo z grozdom nad vrati se ustavijo in zavijejo noter. - Čez eno uro : dim, zopern duh po razlitem vinu, kletvine, kvante, oči se leskečejo v sovražnem, vročem lesku, zdi se, da si nekje v azijski beznici in da imaš pred seboj podivjane živali. V studu se obrneš in greš, greš mimo strganih barak z razbitimi okni in v katerih čutiš bedo, mraz, nesrečo.

Pa kaj ti bi to pravil. Ozri se sam okoli sebe in opazuj. Ali se ti ne vzbujajo želja, da bi vse to z eno kretljivo odpravil, vse uredil tako, da bi vladal mir, zadovoljnost in sreča.

Ali še veš kaj hoče KA ? - Torej pomagaj !

oooooooo 0 ooooooooo

NA MESEČNEM TEČAJU .

Kot vsako leto je tudi letos Zveza katoliških dijakov priredila mesečni tečaj, ki se je prvič vršil v Bohinju. Na tečaju so se obravnavala razne organizatorne stvari, zlasti izdelava poslovnika slovenske dijaške Katoliške akcije. Poleg tega so udeleženci študirali teorijo načrtov/po dr. Grosmanu/ in logiko. Poskrbljeno je bilo tudi za počitek : tečajniki so se vsak dan kopali v jezeru in so naredili tri izlete: okoli jezera, k Triglavskim jezerom/1683m/, ter na Vogel /1545/. Med udeleženci tečaja sta bila tudi dva Novomeščana.

Zadnjič sem šel na Zaplaz. Precej oblačno je bilo, pa sem se tolažil, da ne bo dežja. Po enoinpolurni hoji sem prišel do sloveče božje poti. Presenetilo me je, da ni cerkev nič poslikana. Pozornost vzbujajo le številne Marijine podobe, ki so jih njeni častilci darovali v zahvalo za uslišane prošnje. Z Zaplaza sem se odpravil v Čatež, kjer sem si ogledal pokopališče, ki je precej zanemarjeno, in častitljivo staro cerkev. V vasi je najlepša hiša brez dvoma Urbančičeva. Ta gostilna je že po vsej Dolenjski znana. Gostilničar ima od romarjev precej dobička, kar dokazuje tudi njegov rejeni trebuh. Ko sem si temeljito ogledal vas, sem se odpravil na postajo. Imel sem pa smolo. Komaj sem prišel iz Čateža, se je vtil dež. V tej ploni sem maširal celo uro. Nikamor se nisem mogel zateči, ker ni med Čatežem in Loko nobene hiše. Ves premočen sem prišel na postajo in sem se šele v vlaku malo posušil.

Med vožnjo sem imel imel priliko poslušati pogovor treh rezervistov, od katerih je bil eden poročnik. Ta je dejal, da se bo "0. oktobra odločilo ali bo vojna ali ne. Dostavil je, da bo v slučaju vojne dezertiral. Nek Novomeščan mu je prikimal in dejal: "Saj smo že tako vsi siti vojne. Dobro še pamnim kako sem trpel, ko sem se kot 18 letni mladenič boril ob Piavi."---

Ko sem se pripeljal v Novo mesto je še vedno lilo. Tako sem imel priliko, da sem se še enkrat premočil.

Kakor je znano so bile v lanskem letu vpeljana seminarske vaje v VII in VIII.r. srednjih šol. Po predavanjih so se xrpri nas razvile večkrat živahne debate. Tudi letos smo že začeli z vajami. Prvo uro smo obiskali osnovne za bodoči novomeški muzej. Posebno pozornost je vzbujal lipov kranjskega Janeza / iz dobe svetovne vojne / sto let stara puška, časopis "Dolenjske Novice" in podpis cesarja Franca Jožefa.

Že proti koncu lanskega leta smo nameravali narediti ekskurzijo k mitreju pri Rožancu v Beli Krajini. Zaradi slabega vremena pa je odpadla. ~~Isia kgra se je pxxxxxxa sedaj.~~

Omenjeno ekskurzijo smo naredili v četrtek, 12. t. m. Po ogledu mitreja jo je Tacit popihal na Tacmanijo, kjer hiša njegovega stoji očeta, ing. Hlapon pa je šel zve zvest svojim železničarskim idealom v Črnomelj, kjer si je ogledal gradnjo proge Črnomelj-Vrbovsko.

ZA DOMOVINO ...

Pozno poldne je že. Na letališču se vrše mrzlične priprave. Pravkar so se odprla vrata velikega hangarja in iz njega vlečejo ogromen trimotorni bombnik. Ko zavlečejo tega velikega, sicer pa zelo elegantnega ptiča na aerodrom, ga mehaniki pregledajo nato pa založijo z municijo in bencinom. Po pregledu pride izza hangarja pet mož v letalskih opremi.

"Bog daj srečo, tovariši, danes zmagajmo ali umrimo!" reče visok krepak mož, častnik in pilot, ter nemo poboža letalo. Nato vstopi posadka v bombnik, vsak na svoje določeno mesto. Mehanik navije propeler, pilot še enkrat preizkusi krmila, zrakoplov zatuli in steče po gladkem terenu. Počasi se vzdiguje v oblake, nato pa obrne proti jugu.

"Sovražna letala" zakliče pilot v telefon.

Posadka se ne vznemirja, ter se mirno pripravlja na morebitni napad sovražnih letal.

Kmalu sta se približala dva izvidnika in začela bombnik obsipavati s kroglicami. Toda tudi ta ni ostal pri miru. Strojničar je takoj začel odgovarjati. Vnela se je huda zračna bitka. Bombnik kljub svoji neokretnosti ni nobene izkupil, sestrelil pa je izvidnika, ko se je nerodno obrnil. Drugi, čeprav tudi zadet, jo je pravočasno pihal.

"Že letimo nad sovražnim ozemljem", je izjavil častnik. Letalo je začelo takoj obsipavati z bombami premikajoče se sovražnikove čete.

"Dobro smo zadeli" je poročal strelec.

Rrr-rr, bum-buum. Okoli aeroplama so se začele razpokati granate in šrapneli so piskali pesem smrti. Usodni izstrellek je zadel bombnik, ki še tuleč strmoglavil v globino na sovražnikovo ozemlje.

Šesti razred je dobro začel.

Izmed vseh razredov na naši gimnaziji, se po svojem izrednem znanju odlikuje prav gotovo šesti razred.

Uspeh je do sedaj sledeč :

Matematično nalogo je pisalo 30 učencev slabo. Latinsko ne dosti manj.

Verouk ima slabo do sedaj okoli 20 učencev.

Zgodovino so dobili slabo skoraj vsi/vprašani učenci/.

Če bo šlo tako naprej.....?

ooooo O ooooo

KAJ PRAVITE ?

V 4. številki "Iskre" je načelni članek sumljivo podoben osnutku za govorček. Ker ne gre, da bi naš list objavljala izdelane osnutke, zato naj v bodoče urednik pazi, da ne bodo članki cenjenih dopisnikov kar enostavno preplonkani.

Kaj pravite ?

MATEMATIČNI KOTIČEK.

Z A S M E H .

Gospoda Štruklja, voditelja matematičnega krožka, prosim pojasnila /ki naj bi bil po možnosti objavljen v "Iskri"/, glede sledečih vprašanj:

Ali velja pravilo, da je

$$\frac{2}{2} = 1; \quad \frac{3}{3} = 1 ?$$

če velja, ali je $\frac{0}{0}$ tudi 1 ?

Ta problem mi je bil zastavljen, pa nisem znal odgovoriti.

N;N.

oooooooo 0 ooooooooo

ZANIMIVOSTI ING. HLAPONA .

V zadnjem času se je dogodila g. ing. več nesreč, ki globoko posegajo v njegovo življenje.

1./ Izgubil je svoj dragoceni klobuk. Kje se ga je zgabil ni znano /mogoče pri seji, na pokopališču, na cesti, v šoli itd. - eksistira več možnosti/.

2./ Doma mu je v domačem laboratoriju pri poizkusu /preizkušal je napetost plinov v steklenicah za vkuhanje/ razneslo $2\frac{1}{2}$ litersko steklenico.

3./ Ko je v svojem kabinetu prepeval in prežvižgaval durove in molo, ve lirične melodije/domača kompozicija/ je žarnica, ki mu je svetila, ob tolikem estetsko-muzičnem užitku pozabila svetiti.

Od strani merodajnih faktorjev so, kot je samo umevno, sledile potrebne sankcije.

Mali Mihec hodi v šolo vedno z umazanimi nogami.

Nekoč je prišel v šolo s zelo čistimi nogami. Učitelj se začudi in ga vpraša:

"Kako to, Mihec, da imaš danes tako čiste noge?"

"Zelje sem tlačil!"

- o -

Modri izrek :

"Če ne znaš, špricaj !"

- o -

*Jaka: "Kakšna je razlika med kamed mano in telegraf-štango?"

Pavliha: "Telegraf-štango je prismojena spodaj, ti si pa zgoraj."

oooo 0 oooo

TOVARIŠI !

List je odvisem od Vas. Zato pošiljajte prispevke. Vaše geslo bodi: Piši, piši, piši ! Ne igovarjajte se, češ da nimate pisateljskih zmožnosti. Ta izgovor je prazen.

Tovariši, pero v roke !

00000 0 00000

"Iskra" izhaja vsak teden. Odg. urednik Klemenc Zvonimir .